

Judecătoria Orhei, sediul Rezina

D E X X X X X X X X X X Z I E

19 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios

administrativ al Curții de apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Iulia Cimpoi

Judecătorii

Ion Secrieru și Aliona Danilov

Cu participarea grefierului

Victoria Mîrzac

examinînd în ședință publică, cererea de apel înaintată de Ion Cojucari împotriva hotărârii Judecătoria Orhei, sediul Rezina din 2 octombrie 2018, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul XXXXXXXXXXXX, în interesele reclamantului Cojucari Ion, împotriva Ministerului Justiției a RM, intervenient accesoriu XXXXXXXXXXXX a RM, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii,

C O N S T A T Ă :**Poziția părților în instanța de fond.**

La data de 16 februarie 2018, Ion Cojucari a înaintat în Judecătoria Orhei, sediul Rezina o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției a RM, intervenient accesoriu XXXXXXXXXXXX a RM, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 05 noiembrie 2015, în secția de gardă a Inspectoratului de poliție Rezina a parvenit plângerea cet. Stratu Anatolie, a.n.1985 din s. Bușăuca r-ul Rezina, prin care a solicitat tragerea la răspundere a persoanelor necunoscute, care în perioada 03-04 noiembrie 2015 au sustras de pe terenul său din. s. Bușăuca 46 pomi de nuc în valoarea de 48000 lei.

La data de 05 noiembrie 2015, în cadrul procesului penal a fost audiat în calitate de martor cet. Cojucari Ion.

La data de 06 noiembrie 2015 de către organul de urmărire penală a Inspectoratului de poliție Rezina, Inga Gotornicean a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. 2015280404, conform semnelor componenței de infracțiune prevăzută de art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal al R. Moldova, pe faptul, că în perioada 03-XXXXXXXXXX, persoane necunoscute au pătruns pe teritoriul terenului agricol din extravilanul s. Bușăuca r-ul Rezina, ce aparține cet. Stratu Anatolie, de unde au sustras pe ascuns 46 de pomi de nuc, în valoare de 48000 lei, cauzând proprietarului daune în proporții considerabile. Conducerea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în procuratura raionului Rezina Ghenadie Zgardan.

Susține că, la data de 20 noiembrie 2015, în temeiul ordonanței de efectuare a percheziției din 16 noiembrie 2015 a ofițerului de urmărire penală a IP Rezina, autorizată prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoria Rezina, a fost efectuată percheziția la domiciliul cet. xxxxdin s. Bușăuca xxxx. În rezultatul percheziției care s-a desfășurat de la ora 11.45 până la ora 11 și 55 min., nu au fost depistate și ridicate careva obiecte indicate în ordonanța de percheziție.

Ulterior, la data de 20 noiembrie 2015, ora 11 și 55 min. cet.Ion Cojucari a fost reținut în calitate de bănuț de săvârșirea infracțiunii, fiind întocmit proces-verbal de reținere, de la ora 12 și 53 min., până la ora 13 și 30 min., în procesul-verbal de reținere au fost indicate ca temeiuri: precum că martorii Odobescu Ion, Cornovan Vladimir, Roșca Vladimir (toți colaboratori de poliție) și Donica Ghenadie au declarat că la locul săvârșirii infracțiunii au fost depistate urme de încălțăminte și miros a cet. Cojucari Ion, care a fost depistat cu ajutorul mijlocului special - câine detector.

La data de 20 noiembrie 2015, avocatul XXXXXXXXXXXX a depus cerere procurorului în procuratura raionului Rezina, Ghenadie Zgardan, prin care a solicitat eliberarea imediată a cet. Ion Cojucari, pe motivul că nu există temeiuri și motive de a bănuț persoana de săvârșirea infracțiunii.

A menționat că, la data de 23 noiembrie 2015, lui Ion Cojucari i-a fost înaintată ilegal învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal al R. Moldova, contrar prevederilor art.281 alin.(1) CPP, deoarece nu erau acumulate la acel moment probe concludente și suficiente care ar confirma vinovăția de săvârșirea infracțiunii imputate. Fiind audiat în calitate de învinuit Ion Cojucari a declarat că nu recunoaște vina și că el este victima furtului de pomi de nuci care a avut loc perioada 03-XXXXXXXXXX.

La data de 23 noiembrie 2015, ora 09 și 15 min., procurorul în procuratura raionului Rezina a emis ordonanța de eliberare a învinuitului Ion Cojucari, pe motiv că lipsesc temeiurile de a priva în continuare persoana de libertate.

Deoarece până la XXXXXXXXXXXX nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală cu participarea învinuitului la XXXXXXXXXXXX

XXXXXX la XXXXXXXX nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală cu participarea invinuitului, la XXXXXXXX prin intermediul avocatului s-a solicitat de la procuror de a fi informat despre rezultatele urmăririi penale cu expedierea hotărârii în privința lui Ion Cojucari.

Prin scrisoarea din 17 martie 2018 i s-a comunicat, că la XXXXXXXX învinuitul Cojucari Ion, anul xxxxxxxx a fost scos de sub urmărire penală în cauza penală nr. xxxx, pe motivul lipsei în acțiunile lui a faptului infracțiunii prevăzută art. 186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal al R. Moldova. În ordonanța de scoatere învinuitului de sub urmărire penală, procurorul a concluzionat cu întârziere, că cadrul urmăririi penale nu s-a stabilit că furtul a fost comis de Cojucari Ion, nu fost acumulate probe care ar demonstra vinovăția acestuia.

În rezultatul acțiunilor ilicite și neîntemeiate ale organului de urmărire penală și procuraturii i-a fost cauzat prejudiciul material, care constă din următo. asistența juridică acordată de avocat în cadrul urmăririi penale în sumă de 3000

Totodată i-a fost cauzat un prejudiciu moral care îl estimează în felul urmă și anume: a suferit stresuri din cauza încălcărilor drepturilor sale, timp de 3 zi = avut insomnie, dureri de cap, a fost afectat moral, prin faptul că acasă a rare familia compusă din soție și feciorul Cojucari Marian, 2012 anul nașterii, invalid gr.II, care au retrăit și au plâns zi de zi. Toți acești ani a pierdut încredere în organele de drept. Aflând despre învinuirea înaintată, toți locuitorii satului după eliberarea sa îl priveau ca un infractor, fiind nevoit să se îndreptățescă față de ei că nu este infractor. Timp de 4 luni, cât a derulat urmărirea penală, i-a fost încălcat dreptul la muncă, fiind privat de dreptul de a se deplasa în Federația Rusă, unde avea loc de muncă.

A susținut că, atât el și familia sa au fost afectați și prin percheziția ilegală autorizată, care a fost ordonată fără a exista probe verosimile din care ar rezulta bănuiala rezonabilă că el poate deține asemenea obiecte. Din acest considerent, crede că ingerința în viața sa privată și de familie a fost excesivă în raport cu scopul legitim urmărit, nejustificată și disproporțională și inadmisibilă într-o societate democratică. Consideră aplicabile spețele cauzele CEDO Iordache vs Moldova și Mancevschi vs Moldova.

Solicită reclamanțul încasarea din contul bugetului de stat a sumei de 30000 lei cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei penale, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei, cu obligarea Procuraturii Generale de a prezenta scuze oficiale în formă scrisă.

Soluția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 2 octombrie 2018, cererea de chemare în judecată depusă de avocatul XXXXXXXX, în interesele reclamanțului Cojucari Ion, împotriva Ministerului Justiției a RM, intervenient accesoriu XXXXXXXX a RM, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Exercitarea căilor de atac.

Potrivit art. 362 CPC termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea instanței de fond a fost pronunțată public la data de 02 octombrie 2018, iar cererea de apel a fost depusă la data de 31 octombrie 2018.

Prin urmărire se constată că, apelantul Ion Cojucari, s-a conformat dispozițiilor normei legale menționate mai sus și a depus cererea de apel în termen.

În motivarea apelului declarat, reiterând argumentele expuse la judecarea cauzei în fond, Ion Cojucari a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Apelantul a susținut că, au fost prezentate probele care confirmă achitarea cheltuielilor pentru asistență juridică acordate de către avocat în cadrul urmăririi penale în sumă de 3000 lei și în instanța de judecată la examinarea acțiunii civile. A avut de suferit enorm din cauza încălcărilor drepturilor sale.

De asemenea, apelantul a menționat că, a pierdut încrederea în organele de drept. Aflând despre învinuirea înaintată, toți locuitorii satului după eliberarea sa îl priveau ca un infractor, fiind nevoit să se îndreptățescă. A fost privat de dreptul de a se deplasa în Federația Rusă, unde avea loc de muncă.

A subliniat apelantul că, au fost încălcate normele de drept material, Legea nr. 1545-XIII din 25.02.98 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Poziția părților în instanța de apel.

În ședința judiciară a instanței de apel, Ion Cojucari a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia în temeiul argumentelor invocate.

Reprezentantul Procuraturii Generale a RM –Victoria Boldesco, a pledat în fața instanței de apel pentru respingerea apelului declarat de Ion Cojucari și pentru menținerea hotărârii instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată.

Avocatul XXXXXXXX, a solicitat prin cerere examinarea apelului în absența sa, menționând concomitent că cererea de apel susține integral.

Ministerul Justiției a RM, fiind citat legal în ședința judiciară a instanței de apel, nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele

imposibilității de a se prezenta și nici nu a solicitat amânarea ședinței de judecată, pentru care motive, conducându-se de prevederile art. 379 alin. (1) și art. 192 CPC, Colegiul a dispus judecarea cauzei în lipsa acestuia.

Potrivit art. 75 alin. (4) CPC, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Constatările și concluziile instanței de apel.

Analizînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, și a materialelor din dosar, Colegiul Civil consideră apelul declarat pasibil admiterii, cu casarea hotărîrii primei instanțe pe motivul că concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat. Pe acest motiv instanța decide de a emite o nouă hotărîre.

În conformitate cu art.385 lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, emițînd o nouă hotărîre.

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Articolul 386 alin.(1) lit. b), d) CPC, stipulează că hotărîrea primei instanței se casează sau se modifică de instanța de apel, dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente și dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Materialul probatoriu administrat de instanța de fond denotă următoarea situație de fapt.

După cum rezultă din materialele dosarului, la data de 06 noiembrie 2015 de către SUP a IP Rezina a fost pornită cauza penală nr. xxxxx în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe faptul sustragerii a 46 pomi de nuc cu valoare de 48000 lei de pe lotul de teren ce aparține lui xxxx (f.d.13).

La data de 16 noiembrie 2015 de către judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoarei Rezina, la demersul procurorului, a fost autorizată percheziția la domiciliul lui xxxx în scopul depistării celor 46 puiți de nuci sustrași (f.d.62-63).

La data de 20 noiembrie 2015 a fost efectuată percheziția la domiciliul lui Cojucari Ion, în cadrul efectuării acțiunii procesuale, bunurile indicate în ordonanța de percheziție nu au fost depistate (f.d. 15).

La data de 20 noiembrie 2015 xxxxa fost reținut, fiind bănuit de comitere infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal.

La data de 23 noiembrie 2015, ora 09 și 15 min., prin ordonanța procurorului, Cojucari lor, fost eliberat, pe motiv că nu au fost constatate temeieri de aplicare în privința ultimului a unei măsuri preventive, acesta fiind eliberat (f.d. 19).

La 23 noiembrie 2015, Cojucari Ion a fost pus sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind –i incriminată săvârșirea furtului a 46 de puiți de nuc (f.d.61).

La 17 martie 2016, prin ordonanță, Cojucari Ion a fost scos de sub urmărirea penală (f.d.25-28).

Fiind investită cu judecarea în fond a litigiului, Judecătoria Orhei, sediul Rezina prin hotărîrea din 2 octombrie 2018, a respins cererea de chemare în judecată depusă de avocatul XXXXXXXXXXXX, în interesele reclamantului xxxxx împotriva Ministerului Justiției a RM, intervenient accesoriu XXXXXXXXXXXX a RM, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea acestei soluții, instanța de fond a reținut că în cadrul urmăririi penale, cauza penală nr.xxxon Cojucari și reprezentantul său nu au contestat procesul -verbal de reținere, ca act ce a servit drept temei de a-1 recunoaște pe Cojucari Ion în calitate de bănuit. Nu a fost contestată și încheierea Judecătoarei Rezina din 16 noiembrie 2015, prin care a fost autorizată efectuarea percheziției la domiciliul reclamantului. Nu a fost contestată și nu a fost depusă o plângere pe faptul înaintării învinuirii, precum și pentru faptul reținerii sale ilegale, în cazul în care s-a considerat că aceste acțiuni procesuale au fost ilegale. Prin urmare, instanța a constatat că aceste acțiuni de urmărire penală au fost efectuate legal și nu există temeieri de a le considera ilegale.

De asemenea s-a reținut că, nu este în competența instanței de a se expune referitor la oportunitatea și legalitatea acestor acțiuni de urmărire penală, în cadrul examinării acțiuni civile, odată ce aceste acțiuni de urmărire penală nu au fost contestate de către reclamant și reprezentantul său. Nu a fost pornită o urmărire penală în baza art. 179, 306, 308 Cod penal, finalizată cu pronunțarea unei hotărîri de condamnare a reprezentanților organului de urmărire penală și procuraturii, pentru faptul atragerii cu bună știință la răspundere penală a reclamantului nevinovat, inclusiv și pentru reținerea sa ilegală și efectuarea ilegală a percheziției. Or, potrivit art. 6 al Legii nr. 1545, dreptul la repararea prejudiciului apare în cazul adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Colegiul Civil consideră că această concluzie a instanței de fond este neîntemeiată din următoarele considerente:

Conform art. 2, al.(1) Legii nr. 1545 din XXXXXXXXXXXX, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin *acțiuni ilicite* se înțelege – acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, *potrivit căruia nici o persoană*

nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).

Conform art. 3, al. (1) din Legea enunțată, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

- a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;
- b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;
- c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;
- d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată;
- e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;
- f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Conform art. 6 din Legea enunțată, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

- a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare;
- b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare;
- c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;
- d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Conform art. 11 din Legea enunțată, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

- a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă;
- b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;
- c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;
- d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată;
- e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;
- f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;
- g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;
- h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

În conformitate cu art.1398 al.(1) CC RM, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Porivit prevederilor art.1422 alin. (1), CC RM, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Potrivit art. 1423, CC RM, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Colegiul Civil reține că, la data de 17 martie 2016, Cojucari Ion a fost scos de sub urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186, al.2, lit.c),d) Cod Penal din motiv că nu există faptul infracțional (f.d.25-28), circumstanțe care impun concluzia că apelantului, i-au fost cauzate și suferințe psiho-emoționale, de aceea Colegiul consideră oportun și necesar de a încasa din contul Bugetului de Stat, în beneficiul lui Cojucari Ion, prejudiciul moral în sumă de 6000 lei, care ar corespunde în principiu exigențelor art. 1423 CC RM și ar putea constitui pentru apelantul o satisfacție echitabilă. Or. tratamentul. la care a fost surus Ion Coiucari (ne

parcursul reținerii 20 noiembrie -23 noiembrie 2015- și statut de bănuț), în mod normal la orice persoană ar genera un anumit grad minim de suferințe psihice: stare de depresie, anxietate ce apare la orice persoană ca rezultat al supunerii la o asemenea măsură, inevitabil a dus la amplificarea suferințelor psihice suportate.

Totodată, Colegiul Civil consideră că prima instanță neîntemeiat a respins și pretențiile lui Ion Cojucari în partea încasării prejudiciului material, sub forma plății pentru servicii de asistență juridică în cadrul urmăririi penale, însă nu în cuantumul solicitat de 6000 lei, dar în sumă de 3000 lei.

Instanța de apel reține că, potrivit practicii constante a CEDO, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată decât în măsura în care li s-a stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil.

În conformitate cu art. 54 al. (1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 "munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice".

Alin. (6) al normei citate prevede că „cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă”.

Colegiul civil consideră că această soluție corespunde circumstanțelor de fapt stabilite și prevederilor legale relevante speței, or, pe parcursul examinării pricinii s-a confirmat faptul achitării în acest sens doar sumă de 3000 lei sub forma plății pentru servicii de asistență juridică în cadrul urmăririi penale, fapt confirmat prin bon de plată nr.186636, Seria YL, (f.d.11), or, aceste cheltuieli, urmează a fi reglementate prin prisma art.7 lit.e) al Legii nr.1545 din XXXXXXXXXX, sub forma de prejudiciul material, cheltuieli de care a avut nevoie Ion Cojucari.

În conformitate cu art.82 CPC RM, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform prevederilor art. 94, CPC RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit prevederilor art. 96, al. (1) și al. (1¹) CPC RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Colegiul Civil remarcă, că legislația națională divizează cheltuielile de judecată în două categorii: cheltuieli de procedură (taxa de stat) și cheltuieli de judecare a pricinii (onorariile, sumele convenite martorului,expertului, interpretului etc.)

Colegiul consideră că urmează a fi încasate de la Bugetul de Stat, în beneficiul lui Cojucari Ion și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 lei, confirmate prin bon de plată nr.187091, Seria YL. Așa cum, Cojucari Ion a avut nevoie de asistență juridică, iar conform art. 63, al. (2), (4) al Legii nr. 1260 cu privire la avocatură, mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată, iar cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice urmează a fi compensate de partea adversă integral sau proporțional cerințelor admise (respinse),

Cu trimitere la circumstanțele speței, Colegiul găsește că sumele menționate, urmează a fi încasate din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, or, potrivit prevederilor art.13 alin.(1) al Legii nr.1545 din XXXXXXXXXX, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a),c)-g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat.

În continuare, Colegiul civil accentuează și faptul că urmează a fi respins capătul cererii lui Cojucari Ion față de XXXXXXXXXX a RM cu privire la obligarea Procuraturii Generale de a prezenta scuze oficiale în formă scrisă, or, XXXXXXXXXX a RM are statut procesual de intervenient accesoriu.

Astfel, avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Ion Cojucari, a casa hotărîrea instanței de fond și a emite o nouă hotărîre.

În conformitate cu art. 385 lit. c), art. 390 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al CA Chișinău, -

D E XXXXXXXXXX D E:

Se admite apelul declarat de Ion Cojucari.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 2 octombrie 2018, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul XXXXXXXXXX, în interesele reclamantului Cojucari Ion, împotriva Ministerului Justiției a RM, intervenient accesoriu XXXXXXXXXX a RM, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de către Cojucari Ion, împotriva Ministerului Justiției a RM, intervenient accesoriu XXXXXXXXXX a RM, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

Se încasează de la Bugetul de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției a RM, în beneficiul lui Cojucari Ion, prejudiciul material în sumă de 3000 (trei mii) lei și prejudiciul moral în sumă de 6000 (sase mii) lei.

Se încasează de la Bugetul de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției a RM, în beneficiul lui Cojucari Ion, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 (trei mii) lei. În rest pretențiile înaintate față de XXXXXXXXXX a RM, se resping ca fiind neîntemeiate.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței

Judecătorul

Judecătorul

Iulia Cimpoi

Ion Secrieru

Aliona Danilov